

ИСТАПУВАЊЕ И ИСКЛУЧУВАЊЕ НА СОДРУЖНИК ОД ДРУШТВО СО ОГРАНИЧЕНА ОДГОВОРНОСТ

проф. d-r Marko Andonov
декан на Fakultetom za pravni nauki
Univerzitet Amerikan Kolex Skopje

Истапување на содружник

- Основа за престанување на содружништвото по волја на содружникот
- Еднострана изјава на волја - (отказ)
- ЗТД во член 207 ги нормира основите под кои може да настане истапување

Истапување на содружник

- Истапувањето може да биде:
  - (1) Врз основа на причини за истапување определени во договорот за друштвото и
  - (2) Врз основа на причини за истапување определени во ЗТД
- ЗТД ја допушта можноста, правото на истапување на содружник да се конституира со договорот за друштвото
- Ако е договорена можноста за истапување, тогаш договорот за друштвото (актот за основање) мора да содржи клаузули за условите, постапката и последиците

Истапување на содружник

- Дали е возможно ваков вид на *доброволно истапување* од друштвото, доколку тоа не е предвидено во договорот за друштвото..? - (судската пракса..)
- Содружник може да истапи од друштвото врз основа на одлука на судот - (*судско истапување*)
- Доколку постојат оправдани причини, содружникот може **со тужба** до надлежниот суд **да бара истапување**

Истапување на содружник

- Причините ги утврдува ЗТД:
- - ако другите содружници или орган на друштвото му причинат штета, или ако со натамошно негово учество во друштвото како содружник, ќе трпи неправедни штети
- - ако е спречен во остварувањето на своите права во друштвото
- - ако некој орган во друштвото му наметнува несразмерни обврски

Истапување на содружник

- Рокот за поднесување на оваа тужба е 90 дена од денот на настанување на причината
- Содружник не може да се откаже однапред од правото на тужба заради истапување од друштвото

Исклучување на содружник

- Претставува основа за престанување на содружничкиот однос, *спротивно на волјата на содружникот*
- За разлика од правото на истапување со кое се користи содружникот на друштвото, со правото на исклучување на содружник се користи *друштвото, односно содружниците на друштвото*
- ЗТД дозволува (чл.208, ст 1) исклучување на содружник врз основа на договорни можности за исклучување
- Можноста за исклучување од друштвото нема да постои, доколку таа не е валидно договорена

Исклучување на содружник

- ЗТД го познава институтот – *судско исклучување* на содружник од друштвото
- Право на секој содружник, односно на друштвото, **со тужба** да бара друг содружник **да се исклучи од друштвото**
- Мора да постојат оправдани причини за исклучување

Исклучување на содружник

- Законски услови (основи) за исклучување (чл. 208, ст 2 од ЗТД):
- - содружникот причинил штета на друштвото или на некој од содружниците, или ако со натамошно негово учество во друштвото, како содружник, друштвото или содружниците ќе трпат штета
- - се однесува спротивно на одлуките на содружниците, донесени на собир на содружници
- - не учествува во управувањето со друштвото и со тоа го спречува и го ограничува редовното работење или остварување на права од другите содружници

Исклучување на содружник

- - намерно или грубо ги крши одредбите од договорот за друштвото, односно не ги извршува должностите што ги има како содружник
- - на друг начин не ги извршува преземените обврски со договорот за друштвото
- Тужбата се поднесува во рок од 90 дена од денот на настанување на причината
- Се исклучува можноста содружникот однапред да се откаже од правото на тужба заради исклучување

Дејство на истапувањето/исклучувањето на содружник од друштвото

- Со истапувањето/исклучувањето престанува содружничкиот однос и сите права што произлегуваат од него
- Права на содружникот во случај на истапување/исклучување:
  - - право на надомест на неговиот удел според пазарната вредност во време на истапување – *(кој и на каков начин се утврдува?)*
  - - ако влогот бил непаричен – внесеното да му се врати, ако тоа право е определено во договорот за друштвото или ако за тоа се согласат другите содружници

Дејство на истапувањето/исклучувањето на содружник од друштвото

- Побарувањето за поврат на внесеното стасува во рок од 3 месеци од денот на истапувањето/исклучувањето
- Ако исклучениот содружник бил должен да исполни некоја друга обврска спрема друштвото, друштвото нема да му го надомести неговиот удел додека тој не ја исполни обврската кон друштвото и не му ја надомести штетата
- Начинот на вршење на проценката се утврдува спогодбено меѓу содружникот и друштвото

Дејство на истапувањето/исклучувањето на содружник од друштвото

- Доколку не се постигне спогодба – судот определува овластен проценувач
- Која е „судбината“ на уделот на истапениот/исклучениот содружник??
- ЗТД не дава директен одговор
- Три можности – согласно логиката на ЗТД
- 1. уделот да биде откупен од страна на друштвото
- 2. да биде откупен од страна на еден или повеќе содружници

Дејство на истапувањето/исклучувањето на содружник од друштвото

- 3. уделот да биде повлечен (т.н. амортизација на удел) што би повлекло намалување на основната главнина на друштвото
- Истапувањето/исклучувањето мора да се евидентира во книгата на удели
- Момент на престанок на содружничкиот однос – кога на содружникот ќе му се исплати паричниот надомест, односно ќе му се врати внесеното

ПРАШАЊА